

Pedagogisch plan

BSO Woezik
Locaties: Suikerbergseweg
2018 - 2019

Adresgegevens

Locatie: Suikerbergseweg 2
6604 AE Wijchen
024-3295220

Locatie: SC Woezik (suikerbergseweg, sportkantine Woezik)
6604 AE Wijchen
06-47422193

Wijk Woezik 'de eerste stap'
Manager: Jozé van den Berg
T: 06-29564839
Assistent manager: Natasja Coppens
T: 06-38109437
E: wijkwoezik@deerstestap.nl

'de eerste stap'
Centraal Kantoor
Laantje 11
6602 AA Wijchen
T: 024 64 88 388
E: info@deerstestap.nl
W: www.deerstestap.nl

Inhoud pedagogisch plan

Voorwoord
Pedagogisch plan
Missie
Kernwaarden
Basisdoelen voor kinderopvang
Ontwikkelingsgerichte kinderopvang
Een beschrijving van de locatie
Een beschrijving van de BSO
Plattegrond
Identiteit en operationele gang van zaken
Werkwijze BSO en maximale omvang
Beschrijving van de verschillende momenten van de dag
Eten en drinken
Dagritme op de BSO
Ontwikkelingsgerichte en themagerichte activiteiten en workshops
Beroepskrachten
Ondersteuning door andere volwassenen
Ondersteuning bij de ontwikkeling van (zorg)kinderen
Deskundige medewerkers

Voorwoord

Kinderopvang biedt unieke mogelijkheden voor kinderen om zich te ontwikkelen. Het is een aanvulling op de opvoeding door ouders/verzorgers. In dit plan beschrijven we onze manier van omgaan met de kinderen. Het bevat twee delen:

- een algemeen deel dat geldt voor alle locaties van 'de eerste stap'
- de pedagogische praktijk van de locatie

Het is ons kompas waarop we varen in ons dagelijks werk met kinderen.

Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met de Centrale Oudercommissie en met de Oudercommissie van de locatie.

We laten je graag kennismaken met onze manier van werken.

Annelies Janssen
Directeur/bestuurder

Jozé van den Berg
Manager BSO Woezik

Pedagogisch plan

Goede kinderopvang stelt de ontwikkeling van het kind centraal. Dat doen we binnen 'de eerste stap' van dag tot dag met veel plezier door middel van onze ontwikkelingsgerichte aanpak. In dit algemene gedeelte van het pedagogisch plan is te lezen welke waarden 'de eerste stap' kenmerkt en hoe bij ons de wettelijke basisdoelen voor kinderopvang concreet zijn uitgewerkt. Dit gedeelte van het pedagogisch plan geldt voor al onze locaties binnen 'de eerste stap'.

Missie

'de eerste stap' wil bijdragen aan de opvoeding en ontwikkeling van kinderen op een eigentijdse manier zodat ze optimaal toegerust de toekomst tegemoet kunnen treden. We geven kinderen de ruimte en stimuleren hen om zich te ontwikkelen tot zelfstandige, bewuste, creatieve en verantwoordelijke burgers.

Kernwaarden

Onze kernwaarden geven aan wat wij belangrijk vinden, waar we voor staan in ons dagelijks werk met kinderen. Hieronder tref je ze aan:

Plezier

Spelen staat binnen 'de eerste stap' centraal. Spel vraagt creativiteit en zorgt voor plezier: het plezier van het onderzoeken en ontdekken van nieuwe dingen, het je eigen maken van nieuwe vaardigheden, het plezier wanneer iets voor de eerste keer lukt. Spelen met leeftijdgenootjes in de groep en samen plezier beleven legt een essentiële basis voor later.

Plezier, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Samen

In een groep leer je samen spelen, delen en dat er grenzen zijn. Samen spelen vraagt om samenwerken, communiceren en rekening houden met elkaar. De verschillende achtergronden van kinderen in de groep maakt kinderopvang tot een rijke en waardevolle omgeving waar veel te ontdekken valt. Kinderen leren van en met elkaar. Iedereen is welkom, iedereen doet mee. We bereiden kinderen voor op deelname aan de democratische samenleving, we stimuleren zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel.

Samen, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Uniek

Ieder kind is uniek. We hebben oog voor verschillen en zien daarin de kansen en uitdagingen. Wij zien en waarderen verschillen tussen kinderen: jongens en meisjes, lichamelijke verschillen, verschil in ontwikkeling, verschil in interesse. We helpen kinderen te ontdekken wie ze zijn en waar hun talenten liggen. We laten

kinderen ervaren dat ze er mogen zijn omdat we weten dat wanneer kinderen zichzelf accepteren, hun talenten tot ontplooiing kunnen komen. Elk in hun eigen tempo en op hun eigen manier. Wij stimuleren kinderen om zich verantwoordelijk te voelen voor zichzelf. Ieder mag op eigen wijze de toekomst tegemoet.
Uniek, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Veilig

'De eerste stap' is een veilige plek voor kinderen, zowel fysiek als emotioneel. Wij bieden de warmte en geborgenheid die nodig is om zelfvertrouwen te krijgen, want pas wanneer kinderen zich veilig voelen komen ze tot spel en ontwikkeling. Kinderen hoeven bij ons niet bang te zijn om fouten te maken. Wij bieden een veilige omgeving om ook dingen te leren die je niet meteen kunt. Bij ontwikkelen hoort soms ook vallen en opnieuw proberen. Een kind durft alleen te vallen als het weet dat het opgevangen wordt. Wij vangen kinderen op!
Veilig, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Groei

Alles wat aandacht krijgt groeit. Kinderen die zich veilig en prettig voelen, groeien in alle opzichten. Een kind dat zich sterk voelt kan op ontdekkingstocht gaan en nieuwe ervaringen opdoen. Wij geven kinderen de ruimte om hun talenten te ontdekken en uit te diepen. We stimuleren kinderen om te bewegen, buiten te zijn, actief te zijn. Wij stimuleren het zelf ontdekken en zoeken naar creatieve oplossingen. We bieden uitdagende activiteiten, die voor het kind betekenisvol, leuk en leerzaam zijn. Wij hebben aandacht voor de groei van ieder kind.
Groei, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Samen zorgen we voor een **veilige** omgeving waarin kinderen met **plezier** (op) **groeien** en zich ontwikkelen, ieder op zijn of haar **unieke** manier.

Basisdoelen voor kinderopvang

In de Wet Kinderopvang zijn vier basisdoelen opgenomen waaraan de opvoeding van kinderen in de kinderopvang moet voldoen.

Deze doelen zijn:

1. het bieden van emotionele veiligheid
2. de ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden
3. de ontwikkeling van sociale vaardigheden
4. het overdragen van waarden en normen, 'cultuur'

Hieronder is er een omschrijving gegeven van elk van de vier pedagogische doelen. Daarbij is aangegeven hoe we deze doelen willen bereiken. De uitvoering, "het hoe" is uiteraard afhankelijk van de leeftijd van het kind, van de ontwikkelingsfase waarin een kind zich bevindt, zijn persoonlijkheid en natuurlijk ook hoe lang een kind al op de BSO is. Een pedagogisch medewerker houdt rekening met al deze facetten in de manier waarop zij de groep en het individuele kind begeleidt én in de activiteiten die worden aangeboden. Bijvoorbeeld bij een jong kind dat nog maar kort op de BSO is wordt er meer aandacht besteed om het kind bekend te maken met het reilen en zeilen op de BSO. Door middel van onderstaande voorbeelden laten we zien hoe we onze aanpak afstemmen op de verschillende ontwikkelingsfasen waarin kinderen op de BSO zich bevinden.

In het algemeen is de leeftijdsgroep op de BSO onder te verdelen in drie ontwikkelingsfasen:

4-6 jarigen: kinderen leren vooral spelend en uitproberend: kijken en imiteren; uitproberen en ontdekken; herhalen en oefenen.

7-9 jarigen: kinderen gaan meer logisch en rationeel denken, begrijpen en onthouden meer en kunnen beter het perspectief van anderen zien.

10-12 jarigen: begin van de lichamelijke puberteit, ze worden impulsiever. Ze kunnen begrijpen dat er twee kanten aan een zaak zitten en kunnen over de toekomst nadenken. Omgang met leeftijdsgenoten is erg belangrijk voor deze leeftijdsgroep.

1. Emotionele veiligheid

Kinderen voelen zich veilig in een vertrouwde omgeving met structuur en voorspelbaarheid van wat er komen gaat. Zeker in een groep kinderen met pedagogisch medewerkers die ze kennen. Een veilige basis, een *thuis* waar kinderen zich ontspannen, plezier hebben en zichzelf zijn, is een voorwaarde voor de ontwikkeling van de andere drie doelen.

Hoe werken we aan die emotionele veiligheid?

In het algemeen is de leeftijdsgroep op de BSO onder te verdelen in drie ontwikkelingsfasen:

4-6 jarigen: kinderen leren vooral spelend en uitproberend: kijken en imiteren; uitproberen en ontdekken; herhalen en oefenen.

7-9 jarigen: kinderen gaan meer logisch en rationeel denken, begrijpen en onthouden meer en kunnen beter het perspectief van anderen zien.

10-12 jarigen: begin van de lichamelijke puberteit, ze worden impulsiever. Ze kunnen begrijpen dat er twee kanten aan een zaak zitten en kunnen over de toekomst nadenken. Omgang met leeftijdsgenoten is erg belangrijk voor deze leeftijdsgroep. De uitvoering, "het hoe" is uiteraard afhankelijk van de leeftijd van het kind, van de ontwikkelingsfase waarin een kind zich bevindt, zijn persoonlijkheid en natuurlijk ook hoe lang een kind al op de BSO is. Een pedagogisch medewerker houdt rekening met al deze facetten in de manier waarop zij de groep en het individuele kind begeleidt én in de activiteiten die worden aangeboden.

Bijvoorbeeld bij een jong kind dat nog maar kort op de BSO is wordt er meer aandacht besteed om het kind bekend te maken met het reilen en zeilen op de BSO.

Heel belangrijk voor kinderen om zich veilig te voelen is een vertrouwd gezicht. Daarnaast draagt een gezellige groepsruimte bij aan een goede sfeer, daarom wordt er aandacht besteed aan de inrichting en aankleding van de groep. Leuke posters en een gezellig zithoek geven een vertrouwd gevoel. Naast de aandacht voor de hele groep is individuele aandacht voor kinderen ook heel belangrijk. Samen een boekje lezen op de bank, gezellig de radio of een muziekje aan, even kletsen over wat een kind bezig houdt, een aai over de bol, het zijn allemaal dingen die de sfeer mede bepalen. Maar wat het ene kind leuk vindt, hoeft het andere kind niet leuk te vinden. De PM observeren de kinderen goed, praten met de kinderen en ouders, zodat ze weten waar een kind behoefte aan heeft. Om kinderen een goed gevoel van veiligheid te geven worden de jongste BSO kinderen (4-6) uit de klas opgehaald. De iets oudere kinderen (7-9) komen naar het afgesproken punt in het amfitheater, waar de PM hen opwacht. De oudste kinderen (10-12) met een zelfstandigheidsverklaring gaan zelfstandig naar de BSO.

Op de groep is er ruimte voor de verhalen van de kinderen. De PM is alert op de gemoedstoestand van de kinderen en reageert hierop. Bijvoorbeeld als er een kind uit groep 3 boos uit school komt omdat haar tas is afgepakt, luistert de PM naar het kind en samen met de andere kinderen zoeken ze naar een oplossing. Maar als er een ouder kind uit school komt wat erg stil is, observeert de PM het kind eerst en zoekt daarna een geschikt moment om te vragen of er iets is. Als het kind niet wil praten, laat ze het kind met rust en geeft dit mee in de overdracht naar ouders.

Een goede en vertrouwde relatie met de kinderen is heel belangrijk voor het gevoel van veiligheid. Er is speciaal aandacht voor kwetsbare kinderen die extra begeleiding of steun nodig hebben. Belangrijk hierin is dat een kind geaccepteerd wordt zoals het is. Kinderen kunnen erg hard zijn tegen elkaar. De PM hebben daar oog voor. Bijvoorbeeld als een jonger kind wordt buitengesloten gaat de PM met het kind in de huishoek spelen. De andere kinderen willen ook meedoen en sluiten al snel aan. De PM laat de kinderen toe en leert hen dat het veel leuker is om samen te spelen. Bij de oudste kinderen vertelt de PM nog eens dat elk kind een mentor heeft en wat je allemaal met een mentor kunt bespreken. Dat je altijd naar je mentor kunt gaan als je niet fijn voelt.

Er heerst een ontspannen, open sfeer in de groep, doordat er een dagschema wordt gevolgt met herkenbare routines en activiteiten. De taak van de PM is onder andere het bewaken van het evenwicht tussen structuur en flexibiliteit. Bijvoorbeeld, als groepsactiviteit bij de jongste groep kinderen worden er koekjes gebakken. De PM heeft het deeg al gemaakt en geeft iedereen een stuk deeg. Met vormpjes en rolletjes gaan de kinderen aan de gang. Als ze klaar zijn mogen ze de koekjes zelf op het bakblik leggen en

de pedagogisch medewerker doet ze in de oven. De oudere kinderen maken aan de hand van een recept zelf het koekjesdeeg. De 8+ kinderen maken een boodschappenlijstje, gaan zelf de boodschappen doen, daarna gaan ze aan de slag. Ze leggen onder begeleiding de koekjes in de oven en houden zelf de baktijd in de gaten.

2. Ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden

Vaardigheden zoals veerkracht, zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit en zelfvertrouwen zijn persoonskenmerken die een kind in staat stellen om allerlei typen situaties adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. De interactie in de groep met andere kinderen en de pedagogisch medewerkers biedt het kind oefening en ervaring om deze vaardigheden te ontwikkelen.

Hoe werken we aan de ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden?

De PM begeleiden de kinderen in hun groei naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid door ruimte te bieden aan de ontwikkeling van het kind, rekening houdend met de eigenheid van het kind. De PM laten de kinderen zoveel mogelijk doen wat ze al zelf kunnen. Zij zijn op de hoogte van wat een kind al kan, en waar eventueel nog hulp geboden is. Bij de jongste kinderen valt te denken aan dagelijkse handelingen zoals het strikken van schoenveters, het dichtritsen van de jas, maar ook het leren fietsen of bouwen met constructiemateriaal. Door het kind te stimuleren, aan te moedigen, samen naar oplossingen te zoeken en te complimenteren wanneer het goed gaat wordt geprobeerd het kind te helpen. Dit stimuleert het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van het kind.

De groepsruimte is zodanig ingericht dat kinderen zelf kunnen doen wat ze willen, en zelf het spel- of knutselmateriaal kunnen pakken wat ze willen. We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf verzinnen op welke manier een spel gespeeld moet worden, of wat en hoe er geknutseld wordt.

We laten de kinderen zelf kiezen welke activiteit ze willen doen, en bieden daarbij nieuwe mogelijkheden en materialen aan. Als kinderen niet weten wat ze moeten doen en zeggen zich te vervelen, worden kort een paar activiteiten voorgesteld. Als de kinderen hier geen zin in hebben, mogen ze zich even gaan "vervelen": dit stimuleert ze om zelf een oplossing te bedenken en daarmee dus de creativiteit.

Op de BSO wordt gewerkt met thema's. Elke drie weken verandert het programma. Tussendoor worden er 'losse' activiteiten aangeboden. De PM van de oudste kinderen gaan regelmatig bij elkaar zitten en bedenken met de input van de kinderen zelf hoe het programma er uit gaat zien. Bijvoorbeeld: het rond de tafel spel is populair, de PM organiseren dan een ronde tafel spel competitie.

De medewerkers van de jongste kinderen bedenken zelf een programma en kijken waar op dat moment de interesse van de kinderen ligt. Ze bespreken bijvoorbeeld tijdens het fruitmoment wie er meeloopt met de avondvierdaagse en op het programma van die week staat dat je een eigen medaille mag maken.

Er is voldoende spelmateriaal aanwezig dat de persoonlijke competentie van kinderen stimuleert. Zo zijn er verschillende spelletjes waarbij kinderen oefenen in tactisch spel, kennis van cijfers, algemene kennis, motoriek en geduld. Door het spelen van spelletjes leren de kinderen (naast sociale vaardigheden) bovendien incasseren / verliezen.

3. Ontwikkeling van sociale vaardigheden

Kinderen hebben in principe een aangeboren 'sociale gerichtheid': ze zijn van nature geneigd hun aandacht en gedrag te richten op mensen in hun omgeving. Het begrip 'sociale vaardigheden' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale vaardigheden. De mate waarin sociale vaardigheden bij kinderen verwacht mogen worden is afhankelijk van de ontwikkelingsfase van een kind maar ook van aanleg die bij ieder kind

verschillend is. Het geeft kinderen kansen zich te ontwikkelen tot personen die kunnen functioneren in de samenleving.

Hoe werken we aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden?

Door samen te zijn en samen dingen te doen kunnen kinderen sociale vaardigheden ontwikkelen. Kinderen leren veel van wat ze zien, zowel van de PM als van andere kinderen. De PM hebben hierin een voorbeeldfunctie. Zij stimuleren kinderen bij het nemen van initiatieven, waardoor het zelfvertrouwen kan groeien. Bijvoorbeeld de pedagogisch medewerker van de jongste groep vraagt wie de bekers wil ophalen en afwassen. Er zijn 3 kinderen die dat graag willen. De pedagogisch medewerker geeft 1 kind een afwasborstel en de andere twee kinderen een theedoek. Ze vraagt of ze samen de bekers met het karretje naar de keuken willen brengen als ze schoon zijn. Bij de oudste kinderen laat de pedagogisch medewerker de kinderen onderling hun taken verdelen.

In de dagelijkse omgang worden kinderen gestimuleerd samen te spelen, te delen, op elkaar te wachten en samen op te ruimen en elkaar te helpen. De PM stimuleren de kinderen ook om spannende, verdrietige of blijde momenten te delen met elkaar, bijvoorbeeld in de jongste groep mag er elke dag een ander kind iets vertellen over minder leuke of blijde gebeurtenissen die het heeft meegemaakt. Andere kinderen mogen daar op reageren. In de oudste groep komt er een meisje verdrietig uit school. Andere kinderen vragen aan de PM wat er met haar is. De pedagogisch medewerker vraagt aan het verdrietige meisje of ze er iets over wil vertellen. Tijdens het fruitmoment verteld ze dat haar moeder in het ziekenhuis ligt. De kinderen delen in de emotie en de pedagogisch medewerker praat nog na met de kinderen voordat ze naar buiten gaan.

Naarmate kinderen ouder worden leren ze steeds beter om rekening te houden met anderen. Dat betekent dat ze zich ook beter kunnen inleven. Er zijn ook kinderen die juist begeleid moeten worden om te leren wat meer voor zichzelf op te komen. De PM stimuleren de kinderen conflicten zelf oplossen op een manier die past bij de leeftijd van het kind. Lukt dat niet of moeilijk, dan worden de kinderen natuurlijk ondersteund.

Samen met de kinderen zijn er regels en afspraken gemaakt. Wanneer een kind zich niet aan de regels houdt wordt het door de PM hierop aangesproken. Met het stijgen van de leeftijd van de kinderen, verandert de rol van de PM van zorgen voor, naar steeds meer begeleiden van de kinderen.

Er is voldoende spel materiaal aanwezig dat de sociale competentie van de kinderen stimuleert. Er is op de locatie ook een groot aanbod aan buitenspeelgoed, waardoor kinderen graag met elkaar buiten gaan spelen. Ook binnen zijn er verschillende spelletjes die de kinderen samen kunnen doen. Spellen zijn op verschillende gebieden heel leerzaam voor kinderen, ze leren de kinderen op hun beurt te wachten, maar ook omgaan met winnen en verliezen. Voor de jongste kinderen zijn er verschillende hoeken ingericht, zoals een huishoek, poppenhoek, bouwhoek en een winkeltje. Kinderen spelen hier situaties na uit het "echte" leven, en leren hierdoor op een passende manier met elkaar omgaan. Voor de oudste kinderen is er een voetbaltafel en een airhockeytafel.

4. Overdragen van waarden en normen

Kinderen krijgen binnen de kinderopvang de kans om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin en is daarom van waarde bij de overdracht van normen en waarden. Pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie om te laten zien dat er met meer plezier gespeeld kan worden als je met elkaar een aantal afspraken maakt. Die afspraken hebben alles te maken met normen en waarden. In een groep met kinderen met verschillende achtergronden doen zich als vanzelf leermomenten voor.

Hoe werken we aan de ontwikkeling van normen en waarden?

We geven als pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen. Hierbij hanteren we normaal taalgebruik, en houden we ons aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn. Van de kinderen verwachten we ook dat ze zich houden aan de (huis-)regels, en dat ze aardig tegen elkaar en de pedagogisch medewerkers doen. Ook in het spel gelden bepaalde regels: als je samen ergens aan begint, maak je het samen af, samen opruimen als je samen gespeeld hebt.

Op de BSO maken kinderen deel uit van een groep. Deze is vaak breder en meer divers dan een doorsnee gezin. Dit betekent dat het kind al vroeg kennis maakt met de verscheidene aspecten van de verschillende culturen in de Nederlandse samenleving. Wij vinden het belangrijk om op respectvolle wijze met elkaar om te gaan en dragen er zorg voor dat de kinderen elkaar (leren) respecteren. Wij zijn hun voorbeeld hierin. Dit uit zich onder andere in hoe wij dagelijks met elkaar en met de kinderen omgaan. Zo zijn wij in de omgang met elkaar beleefd en noemen elkaar bij de naam. Wij leren het kind om op zijn beurt te wachten, andere kinderen niet te onderbreken, groepsregels na te leven. Wij houden rekening met de eigenheid van ieder kind en met de eigenheid van de cultuur waarin het kind opgroeit. Dat betekent dat wij het kind benaderen als individu, maar ook vragen rekening te houden met de afspraken en regels binnen de buitenschoolse opvang. Adviezen van school en ouders nemen we mee in de omgang met het kind. Bijvoorbeeld, als het voor een kind beter is om eerst even uit te blazen voordat een ruzie uitgepraat wordt, gaan de pedagogisch medewerkers daar in mee. Bij de oudste kinderen is bekend dat juist de sociale omgangsregels af en toe worden uitgeprobeerd. Het onderzoeken van grenzen hoort bij deze leeftijdsfase. Het is voor deze leeftijdsgroep belangrijk om hen ruimte te bieden voor experiment maar ook helder te begrenzen wat wel en niet sociaal acceptabel is.

Maar ook in wat wij doen zijn wij hun voorbeeld. Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van de BSO of van de andere kinderen, en dat ze met respect omgaan met knutselwerken en spullen van andere kinderen. Wij leren het kind regels, zodat het kan functioneren in een groep en later in de maatschappij.

Ontwikkelingsgerichte kinderopvang

'De eerste stap' kiest voor ontwikkelingsgerichte kinderopvang waarbij de bovenstaande kernwaarden centraal staan: Samen zorgen we voor een veilige omgeving waarin kinderen met plezier (op) groeien en zich ontwikkelen, ieder op zijn of haar unieke manier.

Elk kind is in principe geïnteresseerd in zijn omgeving; in mensen, dieren, planten en dingen. Ook is elk kind meestal gericht op interactie met de wereld om zich heen en is onbewust en onwillekeurig nieuwsgierig en geboeid door zelf ontdekken en experimenteren. Welbevinden en zelfvertrouwen zijn daarbij de basisvoorwaarden. Het voeden en koesteren van welbevinden en zelfvertrouwen is heel belangrijk binnen 'de eerste stap'. Alleen dan is er groei! 'de eerste stap' gebruikt Startblokken als programma om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren met daarnaast de Gordonmethode voor een goede communicatie met kinderen.

Onze pedagogisch medewerkers lopen vooruit op de ontwikkeling van de kinderen en begeleiden de stap naar verdere ontwikkeling. Ze zijn als het ware de kinderen een stap vóór. "We moeten het hier en nu zo inspirerend, uitdagend en stimulerend mogelijk voor hen maken en de kinderen helpen dát te (leren) doen wat ze graag willen."

Gebruikte Bronnen:

- Wetgeving: vier pedagogische basisdoelen.
- Wetenschap: NCKO-onderzoek naar de pedagogische kwaliteit in de kinderopvang op basis van structuur- en proceskenmerken.
- Praktijk: pedagogisch kader kindercentra 0-4 / kindercentra 4-13 jaar / samen verschillend-diversiteit. Utrecht, december
- Veldinstrument observatie pedagogische praktijk

Een beschrijving van de Brede School de Suikerberg

De Brede School is een samenwerkingsverband tussen onderwijs, kinderopvang en vrije tijd in de breedste zin. De doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen/jongeren staat hierin centraal. De samenhangende activiteiten binnen de Brede School hebben tot doel de ontwikkelingskansen van kinderen in het gezin, in hun vrije tijd, op school en in de buitenschoolse opvangsituatie te verbreden. In Wijchen werken vier kernpartners samen: De gemeente Wijchen, Samenwerkingsstichting Kans & Kleur, 'de eerste stap' en Meer Welzijn.

Een beschrijving van BSO de Suikerberg

De BSO de Suikerberg is gevestigd binnen de nieuwbouw van Brede school Suikerberg. Hier hebben we een aantal ruimtes tot onze beschikking. De Bso heeft een eigen ingang aan de zijde van de voetbalvelden. Voor de kinderen worden er allerlei activiteiten georganiseerd in de vrije tijd. Alle kinderen kunnen zich hiervoor inschrijven. Dit kan ook wanneer kinderen bij de BSO zijn. Doordat school en opvang zich in één gebouw bevinden, zijn de contacten intensiever en kunnen we gezamenlijk beter aansluiten op de ontwikkeling van de kinderen.

Groep 1: bevindt zich direct tegenover de ingang van het buitenspeelplein aan de achterkant

Groep 2: bevindt zich in het eerste klaslokaal rechts in de school

Groep 3: bevindt zich in de aula van de school

Naast de groepsruimtes hebben we ook de beschikking over faciliteiten van de school. Deze ruimtes kunnen door alle groepen worden gebruikt. Verder worden deze ruimtes ingezet voor speciale activiteiten.

De keuken (gezamenlijk school en BSO) is voor de kinderen toegankelijk, alle kookactiviteiten zijn altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Dit voor de veiligheid van de kinderen. Uiteraard mogen kinderen ook zelfstandig iets halen of brengen naar de keuken, maar dit is geen ruimte waar kinderen zich zonder begeleiding mogen ophouden.

Inrichting van de groepsruimten

Elke groep beschikt over een gevarieerd spelaanbod. In de kasten heeft het speelgoed een vaste bergplaats en ligt het, uitnodigend, geordend en inzichtelijk opgeruimd. Dit biedt de kinderen houvast om het speelgoed na gebruik zelf weer op te ruimen. De ruimten zijn zo ingericht dat er overzicht is voor de pedagogisch medewerkers. De indeling van de groepsruimten daagt kinderen uit om te spelen. Ook zijn er verschillende hoeken in de groepsruimte. Deze hoeken kunnen een wisselende samenstelling hebben afhankelijk van de wensen van de kinderen en pedagogisch medewerkers, het thema binnen de groep of de samenstelling van de groep.

Buiten

Onze buitenruimte grenst aan de gebouwen en heeft eigen spelmateriaal.

Aan de Suikerbergseweg kunnen we ook gebruik maken van (kunstgras) voetbalvelden. Hier kunnen de kinderen voetballen of andere buitenactiviteiten doen. Ook buiten is de ruimte overzichtelijk. Pedagogisch medewerkers gaan altijd mee naar buiten bij de jongere kinderen. Zeker voor de kinderen die net op de BSO zitten is het belangrijk, dat de pedagogisch medewerker in de buurt is.

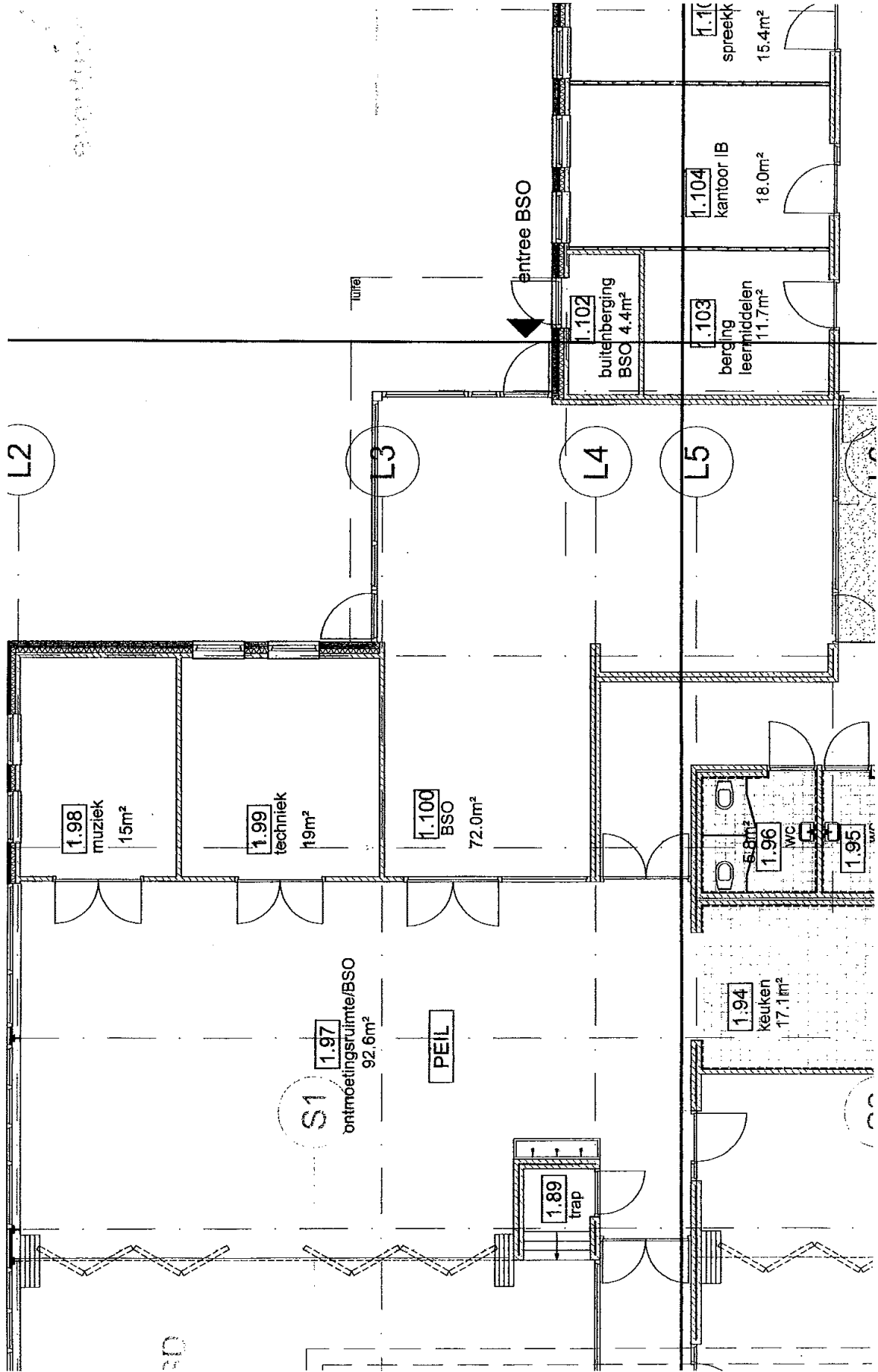
Vanaf groep 3/4 (6-9 jaar) kunnen ouders door het tekenen van een zelfstandigheidverklaring toestemming geven dat het kind alleen buiten mag spelen op het voetbalveld wat achter de school ligt, aan de speelplaats van de BSO.

Buiten moeten de kinderen ook rekening houden met elkaar. De pedagogisch medewerkers nemen buiten regelmatig initiatief voor een spel waaraan kinderen van verschillende leeftijden kunnen deelnemen. De buitenspelregels zijn samen met de kinderen opgesteld. Samen spelen vraagt om afspraken wat er wel en niet mag. Om dit ook helder te hebben voor invalkrachten hebben wij de regels op de BSO vastgelegd in huisregels, de huisregels liggen op alle groepen en worden ieder jaar geëvalueerd.

De kinderen van groep 2 en 3 spelen op het plein wat voor de school ligt. De kinderen van groep 3 mogen ook op de voetbalvelden van SC Woezik spelen. Ouders kunnen hiervoor een zelfstandigheids verklaring tekenen, waardoor ze toestemming geven dat het kind alleen buiten mag spelen. Immers, thuis in de straat spelen kinderen ook alleen buiten. Onze ervaring is, dat kinderen goed met deze verantwoordelijkheid kunnen omgaan.

Plattegrond locatie

Wijk - Luchterreijn : W12/21
 Eigen terrein → 91 m²

Identiteit en operationele gang van zaken

Scholen

De BSO Woezik, locatie Suikerberg is voor de opvang verbonden aan basisschool de Paschalis. Daarnaast kunnen kinderen die naar het speciaal onderwijs gaan, maar wel uit de wijk komen, gebruik maken van de BSO. Door de verbondenheid aan basisschool de Paschalis en de plaats in de wijk, kennen de kinderen die de BSO bezoeken elkaar vaak al. Dit maakt het voor de kinderen makkelijk om contact te maken met (nieuwe) vrienden en vriendinnen.

Vreedzame school

BSO Woezik, locatie Suikerberg is gevestigd in een Brede School, die zich een vreedzame school mag noemen. Een vreedzame school is een gemeenschap waarin leerlingen, personeel, ouders en ondersteunend personeel conflicten op een constructieve wijze oplossen en waarin men op een positieve manier met elkaar omgaat. Maar ook een school waar kinderen een stem hebben en waar ze zich verantwoordelijk voelen voor het klimaat op de BSO en de school.

Daartoe hebben alle pedagogisch medewerkers van de BSO in 2010 een scholing gevolgd. Dit heeft geleid tot communiceren via 'ik-boodschappen', drie positief geformuleerde 'gezelligheidsregels' en 'conflictoplossingsregels'. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen in eerste instantie samen een oplossing vinden voor een situatie, maar houden uiteraard wel een oogje in het zeil. Als kinderen samen niet tot een oplossing komen helpt de pedagogisch medewerker de kinderen om samen een oplossing te vinden. Door aan te sluiten bij de werkwijze van de Paschalisschool worden de pedagogische milieus 'aan elkaar geknoopt', en wordt het voor de kinderen duidelijk dat er in het gebouw Suikerberg dezelfde verwachtingen worden gehanteerd, en dezelfde regels en afspraken gelden.

Pesten

Om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken vinden wij het van groot belang een veilig pedagogisch klimaat te scheppen waarin pesten als ongewenst en onacceptabel gedrag wordt ervaren. Pedagogisch medewerkers zijn alert op pestgedrag in de algemene zin. De pedagogisch medewerkers nemen duidelijk stelling en actie tegen dit gedrag, ook als het kinderen uit de wijk of school betreft die niet op de BSO zitten. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, toch optreedt, hanteert de eerste stap het 'pestprotocol'. Bij pestgedrag is er altijd dialoog met kind, ouders en school om zo samen te werken aan een veilig klimaat.

Openingstijden

Voorschoolse opvang : schoolweken van 07:30 – 08:30 uur
Naschoolse opvang : schoolweken van 14:00 – 17:30 of 18:00 uur

De kinderen die gebruik maken van de VSO worden opgevangen in groep 3 (de Aula). Van daar uit worden ze naar de klas gebracht of gaan ze zelfstandig naar hun eigen klaslokaal.

Opvang in schoolvakanties : 07:30 - 17:30 of 18:00 uur
Verlengde opvang : 07:00 - 07:30 uur (op aanvraag)
18:00 - 18:30 uur (op aanvraag)

Het brengen van de kinderen kan tot uiterlijk: 09:30 uur. Het ophalen van de kinderen kan vanaf: 16.30 uur. Mocht u uw kind eerder op willen halen, graag van tevoren overleggen met de pedagogisch medewerkers.

In de vakanties is de BSO de gehele dag geopend, dat wil zeggen van 07.30 uur tot 18.00 uur. Als u bijvoorbeeld werkt onder schooltijd, bestaat er een mogelijkheid om op deze dagen vakantieopvang aan te vragen. Informatie hierover is beschikbaar bij afdeling klantcontact, Centraal Kantoor.

Flexibele opvang

Op de BSO Woezik hebben wij ook flexibele opvang. Dat houdt in dat ouders per week kunnen bepalen op welke dagen opvang nodig is. We hebben een beperkt aantal kindplaatsen voor flexibele opvang op de Woezik. Om meer te weten over de voorwaarden waaronder deze opvang plaatsvindt, kunt u ook contact opnemen met afdeling klantcontact.

Werkwijze BSO en maximale opvang

Groepssamenstelling Suikerbergseweg

Locatie Suikerbergseweg is de Buiten Schoolse Opvang voor leerlingen van de Paschalisschool, locatie Suikerberg.

Op de Suikerbergseweg zijn drie groepen buitenschoolse opvang (6-9 jaar), gehuisvest in de Paschalisschool. Op de Suikerbergseweg wordt ook gebruik gemaakt van de velden van voetbalclub Woezik (groep 3).

De groepsruimtes zijn licht en ruim. De drie groepen zijn ingedeeld naar leeftijd.

Er zijn 3 basisgroepen op de Suikerbergsweg. De groepen zijn ingedeeld naar leeftijd. De leeftijdsindeling van de basisgroepen is als volgt:

Groep 1: maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4-5 jaar,

Groep 2: maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 6-7 jaar,

Groep 3: maximaal 30 kinderen in de leeftijd van 8-9 jaar.

De 10+ kinderen gaan naar de Tieners BSO bij de Veenhof. Zie hiervoor blz 18.

Voor de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen verwijzen we naar <http://1ratio.nl>

Kennis maken en wennen

Wennen aan een nieuwe basisgroep kan in 2 situaties;

1. Wanneer een kind nieuw komt in de opvang

2. Wanneer een kind van de ene basisgroep doorstroomt naar een nieuwe basisgroep ivm de leeftijd
Wanneer een kind nieuw komt in de opvang vindt er een kennismakingsgesprek plaats met de pedagogisch medewerker (bij voorkeur de mentor) van uw kind van de nieuwe basisgroep. Tijdens dit gesprek wordt er met de ouders besproken of er behoefte is om het betreffende kind te laten wennen. Indien er behoefte is, worden er wenaafspraken gemaakt. Kinderen die al op de BSO zijn geplaatst, maar doorgaan naar een volgende basisgroep, gaan vooraf kennis maken op deze groep. Naar gelang de behoefte van het kind komt er daarna nog een eemoment op de nieuwe groep en tot slot komen de ouders het kind ophalen op de nieuwe basisgroep zodat ook zij kennis kunnen maken met de 'nieuwe' pedagogisch medewerkers. De mentor van het kind zal zorgen voor een goede overdracht. De manager is verantwoordelijk voor het doorplaatsen van kinderen naar een volgende leeftijdsgroep, waarbij de pedagogische kwaliteit uitgangspunt is en er rekening gehouden moet worden met de combinaties van dagdelen die er afgenomen worden. Een en ander is vastgelegd in het plaatsingsbeleid van 'de eerste stap'. We proberen altijd om een aantal kinderen samen door te laten gaan naar de volgende basisgroep. Onze ervaring is dat kinderen dat fijner vinden. Ouders en kinderen worden ruim van tevoren geïnformeerd over een doorplaatsing.

Mentor

Ieder kind krijgt een mentor. Dit is één van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep van het kind. Bij de start van de opvang en bij een doorplaatsing stelt de mentor zich voor als 'mentor' aan het kind en ouders en vertelt wat het mentorschap inhoudt. Mentorschap wordt ook vastgelegd in flexkids, zo is het voor het team duidelijk wie mentor is van welk kind. De mentor volgt de ontwikkeling van uw kind, draagt zorg voor het welbevinden en is aanspreekpunt voor kind en ouders. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die u met de mentor maakt. Wanneer uw kind wisselt van groep (wanneer ouders bijvoorbeeld kiezen voor andere dagdelen) dan wordt er aandacht besteed aan deze nieuwe situatie en zal er een goede overdracht plaatsvinden aan de mentor van de nieuwe groep. De mentor plant jaarlijks het 10 min gesprek over het welbevinden van het kind om de ontwikkeling van het kind te bespreken. Dit wordt gedaan aan de hand van KIJK! Dit is een instrument voor het in kaart brengen van de ontwikkeling van kinderen.

Extra opvang en ruilen

Mocht u een keer op een andere dag gebruik willen maken van de opvang, dan bestaat er de mogelijkheid tot ruilen of het aanvragen van extra opvang. Ook kunt u opvang aanvragen bij studiedagen van school. De 'spelregels' en soorten opvang zijn te vinden op de website van 'de eerste stap'. Hier kunt u ook het ruilformulier vinden. Ruiling of extra opvang is vaak incidenteel en regelen we het liefst in de eigen groep van het kind. Mocht er op de gewenste 'ruildag' geen plaats zijn in de eigen groep, dan kan uw kind deze dag in een andere groep geplaatst worden, mits de groepsgrootte dit toelaat en uiteraard op uw verzoek en in overleg met u en de pedagogisch medewerker(s).

Opendeurenbeleid

Binnen de locatie is er sprake van een open deuren beleid. Kinderen maken gebruik van verschillende ruimtes binnen de BSO en verlaten dus hun basisgroep. Hierbij moet u denken aan het spelen op een andere groep en het deelnemen aan activiteiten. In verschillende groepen worden activiteiten georganiseerd door de pedagogisch medewerkers. Kinderen zijn vrij om deel te nemen, ook als de activiteit niet op hun eigen groep is. Kinderen komen uit school altijd naar hun eigen groep en eten en drinken op hun basisgroep, behalve als kinderen direct na school deelnemen aan een activiteit buiten de BSO (bijv. van de brede school). Bij incidenten kunnen kinderen altijd terug vallen op de pedagogisch medewerkers van hun eigen basisgroep.

Samenvoegen

Bij een lage bezetting, bijvoorbeeld voorschools, op woensdag en vrijdag, tijdens studiedagen of in de schoolvakanties voegen we groepen samen.

Bij samenvoegen fungeert de ruimte van groep 1(Suikerberg) als centraal opvangpunt. Groepsruimte 1 ligt centraal op de BSO locatie en leent zich qua spelmateriaal het best voor alle leeftijden. Uiteraard wordt er, indien wenselijk, ook speelgoed van de andere groep gehaald. Zijn er meer dan 20 kinderen aanwezig, spelen de kinderen in twee groepsruimten, te weten groep 1 en 2.

Tijdens de VSO (voorschoolse opvang) bij bso Suikerberg worden de kinderen 's morgens in één groep opgevangen, dan zijn er maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar aanwezig. Ouders hebben hiervoor een toestemmingsverklaring getekend.

Zelfstandigheid

'De eerste stap' wil in de BSO een opvang creëren die in grote mate aansluit bij de thuissituatie van uw kind. Daarnaast willen we graag bijdragen aan het vergroten van de zelfstandigheid van kinderen. In een zelfstandigheids-verklaring (groep 3) leggen we in samenspraak vast wat uw kind wel en niet zonder begeleiding van 'de eerste stap' mag ondernemen. De afspraken worden in bijzijn van u, uw kind en de pedagogisch medewerkers opgesteld, besproken en ook door uw kind mede ondertekend. Uw kind dient zich te houden aan de gemaakte afspraken die met u en de pedagogisch medewerker zijn gemaakt; bijvoorbeeld niet weggaan van het terrein zonder je af te melden en even zeggen als je er weer bent. Als dit niet het geval is geweest of juist heel goed is gegaan, zal de pedagogisch medewerker dit in de overdracht met u en uw kind bespreken.

Ophalen van de kinderen uit school

De kinderen uit de groepen 1 en 2 worden door de PM opgehaald uit de klas. De kinderen uit de groepen 3 t/m 8 (basisschool de Paschalis) komen zelfstandig vanuit school naar de BSO. Kinderen van Basisschool de Bolster worden opgehaald met een taxi of busje van 'de eerste stap' en naar de locatie gebracht.

Vriendjes

De BSO is voor veel kinderen een soort 'thuis zijn'. Samen eten, drinken, spelen, lezen of kletsen... net als thuis. Helemaal leuk als dat kan met een eigen vriendje of vriendinnetje. Dat is mogelijk op BSO Woezik. Er moet wel plaats zijn voor extra kinderen (dat wil zeggen dat we geen extra medewerker in hoeven te roosteren). Daarom besluit de pedagogisch medewerker de dag zelf op het schoolplein of er een vriendje mee mag. Om teleurstelling te voorkomen worden er van tevoren geen speelafspraken gemaakt. De pedagogisch medewerker houdt in de gaten of ieder kind aan bod komt. Op het schoolplein wordt aan de ouder gevraagd een formulier in te vullen. Er wordt gevraagd naar bijzonderheden (allergie, medicijnen) en bereikbaarheid in geval van een calamiteit. Kinderen met een zelfstandigheidsverklaring en alleen naar de BSO gaan, overleggen met de pedagogisch medewerker of ze een vriendje mee kunnen nemen. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het vriendje. Het vriendje moet voor 16.30 uur door eigen ouders worden opgehaald.

Overdracht

Op haal- en brengmomenten is er een overdracht tussen pedagogisch medewerker en ouder. Hier wordt kort verteld wat het kind gedaan heeft op de BSO. Vaak betreft de pedagogisch medewerker het kind ook bij dit moment door het uit te nodigen zelf iets te vertellen.

Afmelden BSO

Als er niemand opneemt dan graag de voicemail inspreken. De medewerkers van de groep luisteren iedere middag de voicemail af. Mocht uw kind niet naar de BSO komen, dan graag uw kind afmelden via het ouderportaal. Afmelden met opbouw van het ruiltegoed moet minimaal één dag van te voren vóór 12.00 uur. De spelregels van het afmelden, opbouw van ruiltegoed en inzetten van incidentele opvang vindt u op de website van 'de eerste stap'.

Beschrijving van de verschillende momenten van de dag

Verjaardag vieren

Omdat de kinderen ook hun verjaardag al vieren op school en eventuele andere clubjes/verenigingen, is er in samenspraak met de Oudercommissie besloten voor de verjaardag van de kinderen niet meer te trakteren op de BSO. Neemt niet weg dat als de jarige op zijn of haar echte verjaardag op de BSO is, de jarige die dag ook in het zonnetje wordt gezet, het fruit mag rond delen en er natuurlijk gezongen wordt.

Computergebruik etc., game en TV gebruik

Op BSO Suikerberg hebben we één televisie voor alle groepen. De televisie wordt zeker niet dagelijks gebruikt. De televisie wordt bijvoorbeeld gebruikt om in de vakantie een kinderfilm te kijken. Dit is om een rustmoment in te lassen op de dag. De televisie staat eigenlijk nooit langer dan 1,5 uur (lengte van een film) aan.

Mobiele telefoons, Ipods/Ipads en een andere vormen van spelcomputers zijn niet toegestaan op de BSO. Indien deze toch worden meegenomen is dat op eigen risico, ze blijven echter in de schooltas.

Uitstapjes

Wij gaan er graag op uit met de kinderen. Dat kan variëren van de speeltuin in de buurt, tot een groter uitstapje naar bijvoorbeeld de Blijde Dries. 'de eerste stap' heeft richtlijnen opgesteld voor deze uitstapjes welke binnen onze organisatie jaarlijks worden geëvalueerd. In deze richtlijnen zijn zaken opgenomen als: 'hoe groot de groep kinderen is en wat er meegenomen moet worden. We zorgen ervoor dat er tijdens een uitstapje altijd een vaste/bekende pedagogisch medewerker meegaat. Op de locatie laten wij altijd een telefoonnummer achter, zodat u contact met ons kunt opnemen, voor het geval wij bijvoorbeeld nog niet terug zijn als u de kinderen komt halen. Als wij de locatie verlaten, zorgen wij dat op centraal kantoor bekend is op welke wijze wij telefonisch bereikbaar zijn. Ter herkenbaarheid van medewerkers en kinderen, dragen de medewerkers tijdens uitstapjes 'de eerste stap' hesje, c.q. T-shirt.

Vervoer

'De eerste stap' houdt zich aan de wettelijke regels betreffende het vervoer van kinderen en heeft daarnaast ook haar eigen protocollen waarin beschreven staat hoe de kinderen zo veilig mogelijk vervoerd dienen te worden.

Eten en drinken

Voeding in het algemeen

Wij zorgen voor verantwoorde voeding gedurende de dag. Daarbij hanteren wij een beleid waarbij toegevoegde suikers en vetten in voeding zoveel mogelijk vermeden worden. In het protocol voedsel hebben wij opgenomen welke voedingsmiddelen dagelijks zijn toegestaan en welke voedingsmiddelen bij uitzondering, zoals iets extra 's tijdens de vakanties. Uiteraard houden wij ook rekening met allergieën bij kinderen. In overleg met de ouders bekijken de pedagogisch medewerkers of dat ouders de betreffende producten zelf mee brengen of dat het door 'de eerste stap' wordt ingekocht vaak is dit afhankelijk van de mate van allergie.

Tafelmomenten

Tijdens de momenten aan tafel wordt er een sfeer van rust en saamhorigheid gecreëerd. De pedagogisch medewerker praat met de kinderen en de kinderen praten met elkaar. Alle kinderen krijgen de ruimte om iets te vertellen. Daarbij is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker een actieve luisterhouding aanneemt.

- de pedagogisch medewerker zorgt voor duidelijke regels over wat wel en niet mag. Dit is nodig om het samenzijn voor alle kinderen in de groep plezierig te laten verlopen;
- de pedagogisch medewerker zorgt voor structuur tijdens het eten en drinken;
- de pedagogisch medewerker laat door voorbeeldgedrag en in gesprekken zien wat de waarden en normen zijn, zoals op je beurt wachten, niet door elkaar heen praten, elkaar bij naam aanspreken en niet van je stoel af.

Dagritme op de BSO

In dit hoofdstuk is een beschrijving gegeven van het dagritme van de BSO. Het dagritme is opgesteld als basis voor de pedagogisch medewerkers. Hier wordt wel flexibel mee omgegaan. Bijvoorbeeld bij uitstapjes in de vakanties of als het spel van de kinderen hier om vraagt.

Voorschoolse opvang

Tijd	Activiteit
7.30	Ontvangst kinderen Vrije activiteit
8.20	Kinderen gaan opruimen Jassen en schooltassen mee
8:25 -8.30	Lessen Suikerberg beginnen
Woensdag/vrijdag 8:30-8:40	Om 8:30 lopen de kinderen met een Pm, naar de veenhof, de lessen beginnen om 8:40

Naschoolse opvang korte middag

Tijd	Activiteit
14.00	De kinderen komen zelf naar de BSO
14.15	Binnenkomst, vrij spel
14.30	Toiletgang en handen wassen Aan tafel, eten en drinken
15.00	Begeleide of geleide activiteit: Activiteiten, workshops, buitenspel
16.30	Ophalen en overdracht, kinderen hebben vrij spel of een activiteit
17.45	Opruimen van speelgoed, knutselmateriaal, etc. opruimen en naar binnen brengen van buitenspelmateriaal; Vrije activiteit
17:30/ 18:00	Overdracht aan ouders die de kinderen komen ophalen

Opvang hele dag

Tijd	Activiteit
07.30	Binnenkomst Vrije activiteit
9:30	Toiletgang en handen wassen Aan tafel, fruit eten en drinken
10:00	Geleide-, begeleide- en vrije activiteiten Workshops, buitenspel Eventueel een uitstapje
11.30	Opruimen Toiletgang en handen wassen Brood eten en drinken
12.30	Opruimen Vrije activiteit
14.00	Geleide-, begeleide- en vrije activiteiten Workshops, buitenspel Eventueel een uitstapje
15.30	Toiletgang en handen wassen Aan tafel, fruit en of groeten eten en drinken en eventueel een cracker of biscuitje
16.00/ 16:30	Geleide-, begeleide- en vrije activiteiten Workshops, buitenspel Ophalen en overdracht
17.30/ 18.00	Opruimen en eventueel naar binnen Vrije activiteit Overdracht aan ouders die de kinderen komen ophalen

Ontwikkelingsgerichte en themagerichte activiteiten en workshops

Activiteiten en workshops

Op BSO Woezik vinden er dagelijks activiteiten plaats. Er worden ook workshops georganiseerd op de BSO. Deze workshops worden georganiseerd vanuit een thema, zijn uitdagend en hebben een opbouwend karakter. De workshops worden door de pedagogisch medewerkers bedacht en uitgevoerd. In de voorbereiding worden ook de kinderen betrokken. Deze workshops sluiten aan op de ontwikkeling van het kind. Kinderen zijn vrij om deel te nemen.

Ontwikkelingsgebieden die aan bod komen zijn

Creatief
Techniek
Sportief
Cultureel
Culinair
Natuur

Activiteitencommissie DOEN!

De schoolvakanties (Kerst-, Carnaval-, Mei-, Zomer- en Herfstvakantie) zijn ideale momenten om rond een thema te werken. Het themaonderwerp wordt vastgesteld door de activiteitencommissie DOEN!. Hierin zit een medewerker van iedere locatie. De uitwerking ervan gebeurt door elke groep afzonderlijk. Er wordt rekening gehouden met wat de kinderen bezighoudt en waar de kinderen behoefte aan hebben. Ook wordt naar de leeftijden van de kinderen gekeken. Ouders worden middels een digitale vakantiebrief geïnformeerd over de inhoud van het programma. Voorbeelden van thema's die hebben plaatsgevonden in de vakanties: Kleuren, bosrijk, met de BSO de wereld rond, kamperen, enz.

Tiener BSO

'de eerste stap' heeft sinds april 2018 twee Tiener BSO locaties. Tiener BSO Noord is gehuisvest op de Veenhof 1712 en Tiener BSO Zuid op Huissteden 1401, Wijchen. Naschools en in alle schoolvakanties wordt er voor kinderen van groep 7 & 8 op de Tiener BSO's een leeftijdsgericht en uitdagend activiteitenprogramma aangeboden door de pedagogisch medewerkers. Tieners van BSO Roerdompstraat en van BSO Woezik gaan zelfstandig vanuit school/huis op de fiets naar Tiener BSO Noord.

De Tiener BSO is elke schooldag geopend van 14:00-18:00 uur. Tijdens vakanties en schoolvrije dagen zijn we van 7:30-18:00 uur geopend. Verlengde opvang is ook mogelijk. Dit regelt u via klantcontact door middel van een uitbreiding van uw contract. Uit praktisch oogpunt heeft de Tiener BSO op schooldagen geen voorschoolse openstelling. De voorschoolse opvang blijft tijdens schoolweken op de oude BSO locatie (BSO Suikerberg).

Kinderen die na de zomervakantie naar groep 7 gaan mogen in de zomervakantie al naar de Tiener BSO. Deze kinderen gaan vóór de zomervakantie al een paar keer wennen op de Tiener BSO. Kinderen fietsen naar de Tiener BSO. Wij zijn er op gericht om kinderen zo snel mogelijk op een verantwoorde manier zelfstandig naar de Tiener BSO te laten fietsen. Hiervoor gebruiken wij de zelfstandigheidsverklaring. Uiteraard gaat dit in overleg met u. Om uw kind zoveel mogelijk te ondersteunen in het veilig deelnemen aan het verkeer bieden wij, in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland, een verkeersprogramma aan. In deze les wordt aandacht geschonken aan veilig deelnemen aan het verkeer door o.a. de fietsroute van uw kind meerdere keren te fietsen en verkeerssituaties te bespreken. Ouders worden hier op tijd over geïnformeerd. Als ouder kunt u ervoor kiezen dat uw kind tot maart 2019 onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar de Tiener BSO fietst en rond 17.30 uur ook weer terug naar de verzamelplaats op school. Er zijn op de verschillende scholen verzamelplaatsen afgesproken. Voor de Passchalisschool is dat bij de fietsenstalling aan de voorkant van de school.

In de schoolvakanties verwachten we dat alle tieners op de fiets rechtstreeks van huis naar de Tiener BSO komen, of door ouders worden gebracht en gehaald. Voor verder informatie: zie pedagogisch plan Tiener BSO Noord.

Activiteiten van derden

Er worden binnen de Brede School diverse naschoolse activiteiten georganiseerd. Informatie hierover treft u aan in schoolblad van de Paschalisschool of via een flyer uitgedeeld aan u kind tijdens de opvang. Kinderen kunnen vanuit de BSO deelnemen aan deze activiteiten. De BSO mag ook actief deelnemen aan sport en spel activiteiten van Sjors Sportief (zie website). Als we een groep kinderen inschrijven voor een activiteit, worden ouders hier mondeling over geïnformeerd. Wanneer een kind zelfstandig mag deelnemen aan naschoolse activiteiten dan tekenen ouders hiervoor een zelfstandigheidverklaring. Wanneer kinderen deelnemen aan naschoolse activiteiten verlaten ze de basisgroep, maar kunnen altijd terugvallen op de

pedagogisch medewerker van hun groep. Wanneer kinderen geen zelfstandigheidsverklaring hebben dan gaat er altijd een pedagogisch medewerker mee naar de activiteit.

Zwemles op de BSO

Bij 'de eerste stap' bestaat een mogelijkheid om uw kind tijdens BSO-tijd naar zwemles te laten gaan. Kinderen worden bij de BSO opgehaald en naar zwembad de Meerval gebracht door een vaste pedagogisch medewerker van 'de eerste stap'. Kinderen moeten dus op de dag van zwemles hun zwemspullen en zwemkaart meebrengen. In het zwembad is er een gereserveerde kleedruimte; kleedruimte 4 is voor de kinderen van 'de eerste stap'. Voor en na het zwemmen worden de kinderen begeleid door een pedagogisch medewerker van 'de eerste stap'. Zij/hij draagt de zorg van de kinderen over aan het zwembad wanneer de zwemles begint. Na de zwemles kunnen de kinderen samen met de pedagogisch medewerker even uitrusten en wat drinken, dit doen ze in een eigen ruimte gereserveerd voor en door 'de eerste stap'. De zwemles duurt tot 17.30 uur of tot 18.30 uur. De pedagogisch medewerker van 'de eerste stap' is tot 18.00 uur aanwezig in het zwembad. Bij de zwemles tot 18.30 uur nemen de ouders het na het zwemmen zelf over van het zwembadpersoneel. Het aantal pedagogisch medewerkers dat mee gaat is afhankelijk van het aantal deelnemers. Wanneer er maar één pedagogisch medewerker aanwezig is helpt er een medewerker van het zwembad mee.

Beroepskrachten

Personele bezetting op de groep

BSO Woezik, locatie Suikerberg bestaat uit een vast team van pedagogisch medewerkers. Via een digitale nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van eventuele wisselingen van medewerkers.

Invalkracht

Uiteraard hebben de pedagogisch medewerkers ook vakantie of kunnen zij afwezig zijn door ziekte. Hiervoor maken wij gebruik van invalkrachten. Invalkrachten zijn pedagogisch medewerkers die binnen 'de eerste stap' werken en bekend zijn met de algemene werkwijze van 'de eerste stap'. Om continuïteit te waarborgen streven we naar de inzet van invalkrachten die bekend zijn op de locatie.

Pausetijden en afwijking van het beroepskracht-kindratio (BKR)

Dagelijks mag je op sommige momenten afwijken van het aantal pedagogisch medewerkers dat aanwezig is op de groep. Dit heet: "afwijken van de beroepskracht-kind-ratio". In de buitenschoolse opvang mag dat op schooldagen maximaal 0,5 uur per dag en in schoolvakanties maximaal 3 uur op een dag. Er is pas een afwijking van de BKR wanneer het daadwerkelijk aantal kinderen dat aanwezig is afwijkt van het aantal PM. Je mag maximaal 50% afwijken van de BKR en naar boven afronden. Bij afwijking van de BKR met 3 PM op de groep blijven er altijd 2 over. De regels die we daarvoor binnen de buitenschoolse opvang hanteren zijn:

Hele dag BSO

Afwijking start van de dag 8:00-8:30 uur

Pausetijd: de pauze is tussen de middag tussen 12:30 uur en 14:00 uur. Voor de BSO kiezen we voor een half uur pauze. Dit omdat je bij de BSO ook in pausetijd alle kinderen op de groep hebt wat anders is in de KDO waar veel kinderen slapen. Afwijking eind van de dag 17:00-18:00 uur.

Geen afwijking van het beroepskracht-kindratio

In schoolweken: tussen 14:00 en 17:00 wordt er niet afgeweken en bij 1 pedagogisch medewerker op de groep wordt er niet afgeweken.

In vakanties: tussen 8.30 en 12.30 en tussen 14:00 en 17:00 wordt er niet afgeweken. Bij 1 pedagogisch medewerker op de groep wordt er niet afgeweken en komt er tijdens de pauze een vervanger op de groep.

BSO in schoolweken

In de schoolweken mag de afwijking van de BKR een half uur zijn. Afgeweken wordt aan het eind van de dag van 17:00-17:30 uur.

Pausetijden en afwijking van het beroepskracht-kindratio (BKR)

Dagelijks mag je op sommige momenten afwijken van het aantal pedagogisch medewerkers dat aanwezig is op de groep. Dit heet: "afwijken van de beroepskracht-kind-ratio". In de buitenschoolse opvang mag dat op schooldagen maximaal 0,5 uur per dag en in schoolvakanties maximaal 3 uur op een dag. Er is pas een afwijking van de BKR wanneer het daadwerkelijk aantal kinderen dat aanwezig is afwijkt van het aantal PM. Je mag maximaal 50% afwijken van de BKR en naar boven afronden. Bij afwijking van de BKR met 3 PM op de groep blijven er altijd 2 over. De regels die we daarvoor binnen de buitenschoolse opvang hanteren zijn:

Hele dag BSO

Afwijking start van de dag 8:00-8:30 uur

Pauzetijd: de pauze tussen de middag tussen 12:30 uur en 14:00 uur plannen. Een half uur per persoon. Voor de BSO kiezen we voor een half uur pauze. Dit omdat je bij de BSO ook in pauzetijd alle kinderen op de groep hebt wat anders is in de KDO waar veel kinderen slapen.

Afwijking eind van de dag 17:00-18:00 uur.

BSO in schoolweken

In de schoolweken mag de afwijking van de BKR een half uur zijn.

Afgeweken wordt aan het eind van de dag van 17:00-17:30 uur.

Achterwachting

Op de locatie is altijd één BHV-er (Bedrijfs Hulp Verlener) aanwezig. Als het kind aantal tien kinderen of minder is, mag een BHV-er alleen op locatie zijn, mits er ondersteuning is georganiseerd.

De BHV-er:

-moet indien noodzakelijk telefonisch beroep kunnen doen op manager of assistent manager

-moet telefonisch beroep kunnen op een achterwacht binnen de organisatie in Wijchen; in geval van een calamiteit zal er binnen 15 minuten een collega op de locatie aanwezig zijn. Dit kan een collega van een andere locatie zijn of een medewerker van Centraal Kantoor. Bij de pedagogisch medewerkers is bekend wie en wanneer achterwacht is. Ook is dit terug te vinden in het calamiteitenplan op de groepen.

Ondersteuning door andere volwassenen

De pedagogisch medewerkers worden ondersteund door een team, dat niet altijd direct zichtbaar is, maar zeker wel ondersteuning biedt daar waar nodig is.

In de groeps- en teamoverleggen wordt de dagelijkse praktijk besproken. In de groepsoverleggen wordt o.a. het welbevinden van kinderen en de samenwerking besproken. Daar waar meer ondersteuning nodig is en dat kan voor de pedagogisch medewerker of voor kind en ouders nodig zijn, kan de manager de opleidingsfunctionaris en de zorgcoördinator inzetten. De opleidingsfunctionaris kan een pedagogisch medewerker coachen (coach on the job) en verzorgt trainingen. De trainingen sluiten aan op de werkwijze van de kinderopvang en op de behoeften van de pedagogisch medewerkers. De zorgcoördinator kijkt mee, zodra er meer ondersteuningsbehoefte voor het kind en/of de gezinssituatie nodig is, dan geboden kan worden op de groepen.

De assistent managers zorgen voor de kindplanningen en personeelsplanning. Daarnaast bieden zij pedagogisch medewerkers ondersteuning en zijn een vraagbaak voor praktische vragen en wensen van ouders. Een aantal pedagogisch medewerkers zijn opgeleid tot BHV-ers (bedrijfshulpverleners). Jaarlijks is er een theoretische bijeenkomst en een praktische training. Op deze wijze zijn de BHV-ers goed op de hoogte hoe te handelen bij calamiteiten.

Huishoudelijke hulp

Op het einde van de dag is het mogelijk dat er een huishoudelijke medewerker Asito op locatie aanwezig is. Zij zorgen voor de dagelijkse hygiëne van de toiletten en andere ruimten.

Ondersteuning bij de ontwikkeling van (zorg)kinderen

Kinderopvang heeft een belangrijke rol bij een goede begeleiding van kinderen. Binnen de opvang hebben we een goed zicht op het welbevinden van kinderen. Bij het overgrote deel van de kinderen verloopt de ontwikkeling vloeiend en als vanzelf. Bij een klein deel van de kinderen zijn er kortere of langere tijd zorgen. Kinderen kunnen dit op allerlei vaak subtiele, manieren laten zien: in hun gedrag of uiterlijk, in de omgang met andere kinderen, volwassenen of hun ouders.

Pedagogisch medewerkers kunnen ouders adviseren en ondersteunen, de (zorg)kinderen goed in beeld houden en op tijd aan de bel trekken. Wij zijn deskundige medeopvoeders en leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan het welzijn van deze kinderen.

Binnen de kinderopvang 'de eerste stap' is het duidelijk met wie pedagogisch medewerkers hun twijfels en zorgen kunnen bespreken: met de manager of met de zorgcoördinator. Ze zijn op de hoogte van de zorgstructuur. Ze weten wie er, indien nodig, vervolgstappen zet en wie contact met de ketenpartners (instellingen of organisaties binnen het zorgnetwerk voor kinderen) opneemt. Er wordt een plan van aanpak ingevuld, zodat de aanpak en de evt. vervolgstappen voor alle betrokkenen inzichtelijk worden. Bij al deze stappen worden ouders uiteraard betrokken.

Zorgcoördinator

Binnen 'de eerste stap' coördineert de zorgcoördinator de zorg binnen de opvang. Daarnaast geeft de zorgcoördinator advies aan managers en pedagogisch medewerkers met betrekking tot ontwikkeling van kinderen, legt contact met externe instellingen en wisselt informatie uit.

Ketenpartners Wijchen

'de eerste stap' heeft een nauwe samenwerking met de ketenpartners.

Er is een goede samenwerking met het Sociale wijkteam Wijchen en met de Jeugdgezondheidszorg. Met de scholen van Kans en Kleur is er een doorgaande lijn. Zowel de school en de BSO ontvangen het volgsysteem Kijk! Als een kind met meer zorgbehoefte naar de basisschool gaat, zal school en de BSO mondeling geïnformeerd worden, zodat het kind een goede start kan maken binnen het onderwijs/BSO. Belangrijk is, om alle partijen rondom het kind te betrekken bij de zorg. Daardoor ontstaat er een compleet beeld en kan er een eenduidige aanpak gerealiseerd worden.

Kindvolgsysteem Kijk!

Een belangrijke taak van de pedagogisch medewerker is om het kind te stimuleren in het ontwikkelen. Om na te gaan of dat doel wordt bereikt én om te bepalen wat het kind nodig heeft om verder te komen heeft de pedagogisch medewerker zicht nodig op de totale ontwikkeling van het kind om het aanbod beter te maken. Voor de bso kinderen van 4-12 jaar gebruiken we het instrument KIIJK! op Sociale Competentie ontwikkeling. Hiermee worden de sociaal-emotionele ontwikkeling van de bso kinderen in kaart gebracht. KIIJK! is een hulpmiddel bij het voeren van gesprekken over de ontwikkeling van een kind (met ouders, met collega's, met externen) en als uitgangspunt om eventueel indien nodig verdere stappen te zetten.

Komeet overleg 0-8 jaar

Kinderen met een meervoudige zorgbehoefte worden in het Komeetoverleg besproken. Daar zitten de ketenpartners samen met de ouders om tafel om goed af te stemmen wat nodig is voor het kind en/of het gezin. Er wordt samen met de ouders gekeken waar het kind zich goed kan ontwikkelen en of er meer ondersteuning nodig is binnen de thuissituatie. Het streven is om ook voor zorgkinderen een plek binnen de reguliere opvang te realiseren met aanvullende hulp waar nodig. Toch zal niet ieder kind zich binnen de reguliere kinderopvang goed kunnen ontwikkelen en heeft het meer specialistische opvang nodig. 'de eerste stap' spant zich in om samen met ouders en ketenpartners een plek te vinden waar het kind wél op zijn plaats is.

Deskundige medewerkers

Beroepskwalificaties

Alle medewerkers van 'de eerste stap', vast dan wel inval, beschikken over een voor de werkzaamheden passende beroepskwalificatie conform de CAO kinderopvang. Ook hebben alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers die bij 'de eerste stap' werken een VOG (verklaring omtrent gedrag). Om de medewerkers mogelijkheden te bieden om zichzelf verder te ontwikkelen bieden wij diverse trainingen aan. Jaarlijks stellen we een opleidingsplan samen waarin alle verplichte en vrijwillige trainingen zijn opgenomen.

Vroegsignalering

Wij hebben als kinderopvangorganisatie een grote verantwoordelijkheid op het gebied van signaleren van zorgen om het kind en/of de opvoedings situatie. Van beroepskrachten wordt verwacht dat zij signalen herkennen en daar een adequaat gevolg aan kunnen geven. In de groepsoverleggen worden deze signalen gedeeld met de manager en de eerste te nemen stappen afgesproken, o.a. het inschakelen van de zorgcoördinator. Middels een training vroegsignalering worden medewerkers getraind in het observeren en signaleren van zorg bij kinderen, het invullen van een plan van aanpak en het voeren van oudergesprekken. Daarnaast wordt de meldcode kindermishandeling behandeld, hierbij komt aan de orde; hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie of binnen de opvang en bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Gordon training

In de Gordon training leren de pedagogisch medewerkers de Gordon-methode toe te passen. en op een effectieve manier te communiceren met kinderen.

De Gordonmethode gaat uit van gelijkwaardigheid in relaties, zodat iedereen zichzelf kan zijn en zijn verantwoordelijkheid neemt, rekening houdend met de ander. Het systeem benadrukt de effectieve communicatie en oplossingsgerichte conflicthantering. Het 'win-win-principe' staat centraal. Het succes van Thomas Gordon volgt vooral uit zijn vermogen om de opvoedtheorie op een concrete, praktische manier te vertalen.

Uitgangspunten:

- goed luisteren naar het kind dat je hem/haar ook echt begrijpt;
- praten op een manier die een kind kan begrijpen;
- conflicten oplossen op een manier dat niemand verliest;

- zodanig afspraken maken dat iedereen zich eraan houdt;
- constructief omgaan met verschillen in waarden;

Resultaten:

- kinderen krijgen meer zelfvertrouwen
- kinderen hebben meer begrip voor elkaar
- er heerst een betere sfeer
- er zijn minder conflicten
- als er conflicten zijn, dan kunnen ze die beter oplossen
- kinderen krijgen meer verantwoordelijkheidsgevoel
- kinderen hebben positievere gevoelens

Knap lastig

In de training 'Knap lastig!' krijgen pedagogisch medewerkers handreikingen om alle kinderen in de BSO een veilige en uitdagende omgeving te bieden, ook de kinderen die in een groep als 'knap lastig' worden ervaren.

VIB

Bij VIB (Video Interactie Begeleiding) wordt de omgang tussen pedagogisch medewerker en kinderen gefilmd. Deze beelden worden geëvalueerd met een trainer. Hierdoor krijgen pedagogisch medewerkers een beter inzicht in hun interactievaardigheden en eigen handelen.

Werkbegeleider

Ieder jaar worden er op de locatie stagiaires begeleidt door onze pedagogisch medewerkers. Dit onder begeleiding van de medewerker opleiden van 'de eerste stap'.

Stage

'de eerste stap' is een erkend leerbedrijf en biedt leerlingen en/of stagiaires de gelegenheid om met de praktijk van de kinderopvang kennis te maken en leerdoelen te behalen. De visie op leren is dat studenten ook uitgedaagd moeten worden om te leren. Dit is alleen mogelijk als zij ook taken zelfstandig mogen uitvoeren, dit hangt wel samen met de opleiding die zij volgen. De pedagogisch medewerkers begeleiden de stagiaire tijdens het werk in de groep. Afhankelijk van de fase van zijn/haar leerproces worden er leersituaties gecreëerd. Naarmate het einde van de opleiding nadert, zullen de leersituaties meer zelfstandigheid van de stagiair(e) vereisen. Op het einde van de stagperiode zal de stagiair(e) onder toezicht, zelfstandig een groep moeten kunnen draaien. Om dit te bereiken wordt een derdejaars leerling incidenteel ingezet naast een pedagogisch medewerker. Op dit moment is er geen stagiair aanwezig op de BSO Suikerberg.

BHV

Er zijn dagelijks voldoende bedrijfshulpverleners aanwezig zijn op de locatie. Deze bedrijfshulpverleners zijn gediplomeerd en volgen de noodzakelijke herhalingscursussen.